

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

XI ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

**«НАУКОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ
НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ: ДОСЯГНЕННЯ
ТЕОРІЇ ТА ПРОБЛЕМИ ПРАКТИКИ»**

Посвідчення про реєстрацію в УкрІНТЕІ № 540 від 08.10.2024 р.

м. Полтава, 21 листопада 2024 р.

*Рекомендовано до друку вченою Радою факультету обліку та фінансів
Полтавського державного аграрного університету
(протокол № 3 від 21.11.2024 р.).*

Редакційна колегія:

- **Безкровний О. В.**, к. е. н., доцент, декан факультету обліку та фінансів, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;
- **Зоря О. П.**, д. е. н., професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;
- **Аранчій В. І.**, к. е. н., професор, перший проректор, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;
- **Рудик В. К.**, д. е. н., професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи, страхування та електронних платіжних систем Закладу вищої освіти «Подільський державний університет»;
- **Бражник Л. В.**, к. е. н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;
- **Зайцев Ю. О.**, д. е. н., професор, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;
- **Томілін О. О.**, д. е. н., професор, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;
- **Кубецька О. М.**, к. е. н., доцент, доцент кафедри економічного аналізу та Національного технічного університету «Дніпровська політехніка»;
- **Аранчій Д. С.**, к. е. н., доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету.

Наукове забезпечення розвитку національної економіки: досягнення теорії та проблеми практики : матеріали XI Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Полтава, 21 листопада 2024 року). Полтава : ПДАУ, 2024. 449 с.

У збірнику надруковані матеріали XI Всеукраїнської науково-практичної конференції «Наукове забезпечення розвитку національної економіки: досягнення теорії та проблеми практики». Матеріали надруковані в авторській редакції. Редакційна колегія може не розділяти поглядів авторів. Відповідальність за зміст матеріалів, точність наведених фактів, цитат, посилань на джерела, достовірність іншої інформації та за додержання норм авторського права несуть автори.

Посвідчення ДНУ УкрІНТЕІ №540 від 08 жовтня 2024 року

*Ромаш Дарія Володимирівна
здобувач вищої освіти першого (бакалаврського) рівня;
Тютюнник Юрій Михайлович
к.е.н., доцент, професор кафедри фінансів,
банківської справи та страхування
Полтавський державний аграрний університет*

АНАЛІЗ ПРИБУТКОВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «УКРЕКСІМБАНК»: ОСНОВНІ ФАКТОРИ ВПЛИВУ

Прибутковість є одним із важливих показників ефективної діяльності банку та його фінансової стабільності. Цей показник відображає наскільки ефективно банківська установа використовує свої ресурси задля досягнення поставлених фінансових цілей, а також є певним індикатором її здатності отримувати дохід та відстоювати зовнішні ризики. Саме прибуток є матеріальною основою функціонування будь-якого банку та визначення його місця у рейтингах банківського ринку.

Розглянемо фактори, які можуть впливати на прибутковість діяльності банку, розподіливши їх на дві групи: зовнішні та внутрішні. До внутрішніх факторів відносяться [1, с. 50]:

- середній рівень процентних ставок (підвищення ставок за кредитами може збільшити доходи банку, а, відповідно, підвищення ставок за депозитами збільшує обсяги зобов'язань банку);

- якість кредитного портфеля;

- політика банку щодо ризикової діяльності;

- банківські технології;

- ефективність управління витратами банку (зокрема рівень його операційних витрат), не менш важливим є диверсифікація доходів банку, адже банк може збільшувати свої доходи за рахунок інвестиційної діяльності, розвитку комісійних послуг тощо.

Серед зовнішніх факторів важливу роль відіграють [1, с. 50]:

- податкове законодавство;

- регуляторні вимоги, зокрема вимоги Національного банку України щодо формування резервів, здійснення капіталовкладень тощо;

- конкуренція на банківському ринку (зокрема це обмежує можливості встановлення високих ставок банком);

- рівень інфляції, стабільність валютного та фондового ринку;

- платоспроможність клієнтів;

- кризові явища на рівні держави чи світової економіки загалом.

Для дослідження прибутковості діяльності АТ «Укрексімбанк» проведемо аналіз динаміки показників рентабельності його активів та власного капіталу (табл. 1). При цьому загальна рентабельність визначалася за прибутком до оподаткування, а чиста рентабельність – за чистим прибутком.

Проведений аналіз показав позитивні тенденції у зростанні рентабельності та водночас певні структурні виклики для банку.

**Аналіз показників рентабельності активів та власного капіталу
АТ «Укрексімбанк» за 2021-2023 рр.**

Показник	2021 р.	2022 р.	2023 р.	Зміна (+,-)	
				абсолютна	відносна, %
Середньорічна вартість активів, млрд. грн	192,5	213,1	248,3	+55,8	+29,0
Середньорічна вартість власного капіталу, млрд. грн	11,4	7,2	4,7	-6,7	-58,8
Прибуток до оподаткування, млрд. грн	2,7	8,0	4,9	+2,2	+81,5
Чистий прибуток, млрд. грн	2,7	7,7	3,3	+0,6	+22,2
Загальна рентабельність, %:					
активів	1,4	3,8	2,0	+0,6	×
власного капіталу	23,7	111,1	104,3	+80,6	×
Чиста рентабельність, %:					
активів	1,4	3,6	1,3	-0,1	×
власного капіталу	23,7	106,9	70,2	+46,5	×

Зокрема, загальна рентабельність активів банку в 2023 році порівняно із 2021 роком зросла на 0,6 в. п. та становила 2,0 %, однак відбулося помітне зниження показника порівняно із його значенням у 2022 році (3,8 %). Чиста рентабельність активів у 2023 році порівняно із 2021 роком знизилася на 0,1 в. п.. Такі результати можуть свідчити про нестабільність у політиці банку щодо використання ресурсів чи певні коливання ефективності його діяльності.

Показники загальної та чистої рентабельності власного капіталу зросли на 80,6 в. п. (із 23,7 % у 2021 році до 104,3 % у 2023 році) та 46,5 в. п. (із 23,7% у 2021 році до 70,2 % у 2023 році) відповідно. Однак, не зважаючи на таке зростання показників, відбулось їхнє скорочення порівняно із високими значеннями показників у 2022 році (111,1 % – загальна рентабельність та 106,9 % – чиста рентабельність) власного капіталу, що може пояснюватися впливом зменшення розміру власного капіталу (на 6,7 млрд. грн, або 58,8 %) на прибутковість його використання.

Підсумувавши результати проведеного аналізу, можемо зазначити, що не зважаючи на позитивну динаміку рентабельності, спостерігається зменшення розміру власного капіталу та коливання прибутковості активів та власного капіталу. Отже, для банку є необхідною оптимізація структури фінансових ресурсів, що забезпечить його стійке фінансове зростання.

Список використаних джерел:

1. Хуторна С. В., Герасименко І. О. Чинники формування прибутковості комерційних банків. *Наукові пошуки молоді у XXI столітті. Інноваційні пріоритети у розвитку економіки та менеджменту*: матеріали міжнарод. наук.-практ. конф., м. Біла Церква, 14 квітня 2021 р. Біла Церква, 2021. С. 49-51. URL: https://science.btsau.edu.ua/sites/default/files/tezy/tezy_stud_conf_econ_14.04.21.pdf#page=49 (дата звернення: 03.11.2024).

2. АТ «Укрексімбанк»: веб-сайт. URL: <https://www.eximb.com/> (дата звернення: 03.11.2024).

<i>Погребний В. С.</i> УПРАВЛІННЯ ЛОГІСТИЧНИМИ ПРОЦЕСАМИ У ТРАНСПОРТНІЙ СИСТЕМІ УКРАЇНИ: АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	284
<i>Поліщук В. Г.</i> КОНЦЕПЦІЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ КРІЗЬ ВИКЛИКИ ВОЄННОГО СТАНУ	286
<i>Половецька А. О., Безкровний О. В.</i> МІНІМАЛЬНЕ ПОДАТКОВЕ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ДЛЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ТОВАРОВИРОБНИКІВ – РЕАЛІЇ СЬОГОДЕННЯ	288
<i>Пономарьов В. Д.</i> ФІНАНСОВА СКЛАДОВА ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	292
<i>Потапенко Б. І., Єгорова О. В.</i> ДИВЕРСИФІКАЦІЯ ФІНАНСОВИХ РИЗИКІВ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ	295
<i>Потапенко Б. І., Зоря С. П.</i> МАРКЕТИНГОВА СТРАТЕГІЯ СТРАХОВИКА	298
<i>Прокоп'єв В. Р., Майорова О. С.</i> АКТУАЛЬНІ ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ЗАКЛАДІВ РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ	300
<i>Пушкаревська А. Є.</i> ПСИХОЛОГІЧНИЙ КОНТРАКТ ТА ЙОГО РОЛЬ В УПРАВЛІННІ ПЕРСОНАЛОМ	302
<i>Радочіна О. В.</i> АНАЛІЗ КОНКУРЕНТІВ У СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ: МЕТОДИ ТА ІНСТРУМЕНТИ	304
<i>Радченко І. О., Краснікова О. М.</i> РОЛЬ ТА ЗНАЧЕННЯ ФІНАНСОВОГО РИНКУ В УКРАЇНІ	307
<i>Радченко І. О.</i> ІНФЛЯЦІЙНІ ПРОЦЕСИ ТА ЇХ ЕКОНОМІЧНІ НАСЛІДКИ В УКРАЇНІ	309
<i>Райковська І. Т.</i> ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ АНАЛІТИЧНОЇ РОБОТИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ	312
<i>Рибалка А. Ю., Коваленко В. В.</i> ФІНАНСОВО-КРЕДИТНА ТА ПОДАТКОВА СИСТЕМИ УКРАЇНИ: ПРОБЛЕМИ І ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ	315
<i>Рибальченко С. В.</i> ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНО- АКТИВНИХ ПІДПРИЄМСТВ	317
<i>Ромаш Д. В., Тютюнник Ю. М.</i> АНАЛІЗ ПРИБУТКОВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «УКРЕКСІМБАНК»: ОСНОВНІ ФАКТОРИ ВПЛИВУ	319
<i>Савків А. С., Пилипенко К. А., Рунчева Н. В.</i> ВИКОРИСТАННЯ АНАЛІТИЧНИХ ДАНИХ NIELSEN ПРИ ВИБОРІ КОНТРАГЕНТА	321
<i>Савченко С. Д., Дашутіна Л. О.</i> РОЛЬ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ	328
<i>Світгарєєва В. С., Сіренко Н. М.</i> ФІНАНСУВАННЯ STARTUP-ІНІЦІАТИВ В АГРОСФЕРІ ТА ЇХ РОЛЬ В ПОВОЄННОМУ ВІДНОВЛЕННІ УКРАЇНИ	330
<i>Світгарєєва В. С., Стамат В. М.</i> РОЛЬ АНТИКРИЗОВОГО МАРКЕТИНГУ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	332